

Československá meteorologická společnost

při Československé akademii věd

P r a h a

I N F O R M A Č N Í V Ě S T N Í K
=====

pro členy společnosti

Praha, květen 1967

Číslo 18 ,

Za obsah odpovídá : dr.K. Bayer CSc

Hlavní výbor Čs. meteorologické společnosti při ČSAV se tímto omlouvá všem členům ČSMS za dlouhou přestávku ve vydávání Informačního věstníku. Toto přerušení bylo způsobeno dlouhodobým onemocněním s. Veselého, za níž se nepodařilo získat náhradního pracovníka.

Hlavní výbor předkládá proto nyní členstvu ČSMS aktuální zprávy. Od tohoto čísla bude již Informační věstník vycházet opět pravidelně.

Zprávy ze schůze hlavního výboru ČSMS z 26.I. 1967

Po provedení kontroly zápisu z min. schůze zůstává k provedení :
Odeslání dopisu na KNV Čes. Budějovice se žádostí o podporu při sbírání meteorologických památek na hradech a zámcích; provedení revize hospodaření společnosti; dopis svazu čs. filatelistů s upozorněním na meteorolog. téma k Mezinárodnímu meteorologickému dni a zajistit tisk kartotečních lístků.

Projednána činnost ČSMS za r. 1966 - Konstatováno, že uspořádání seminářů je vhodnější než jednotlivé přednášky. HV schválil vyškrtnutí neplatících členů.

Terminologický slovník.- práce započaly soustředěním materiálu.

Pobočka Praha hodlá uspořádat seminář "Numerické předpovědi a synoptická praxe."

Seminář o otázkách regionální meteorologie a klimatologie uspořádá Slovenská meteorologická společnost okolo poloviny října 1967 v Nízkých Tatrách

V r. 1967 se uvažuje o pozvání do ČSSR k přednáškám těchto zahraničních hostů :

prof.dr. R. Scherhag (Záp.berlin)

dr. Godev (Bulharsko)

dr. H. v. Rudolff (NSR)

prof.Ch. Hänsel (NDR)

prof.dr. K. Hinkelmann (NSR)

Kromě toho se počítá v rámci výměny s návštěvami : dr H. Krause (NSR),

prof.dr Réthlyho (MLR) a dr. H.Tollnera (Rakousko).

Zpráva ze schůze hlavního výboru ČSMS z 11.V. 1967

Předseda prof.dr.Konček vzpomenuł zesnulého čestného člena ČSMS prof.Ing Dr Václava N o v á k a z Brna, jehož památku přítomní uctili povstáním.

Byla provedena kontrola zápisu z minulé schůze.

Dr Hrubeš bude znovu intervenovat na finanč. odboru ČSAV, zda by bylo možno uhradit nutnou opravu meteorolog.přístrojů, které se podařilo pro připravované museum meteorologie zajistit. Podle zprávy doc. Šamajce, je SAV ochotna se na tomto vydání alikvotní částí podílet.

Terminologický slovník - o tom jak pokračily příprav.práce na tomto slovníku zpráva-vzhledem k omluvené neúčasti s.plk.Čejky podána nebyla a odkládá se do příští schůze

Seminář "Numerické předpovědi a synoptická praxe", který měl být uspořádán pobočkou ČSMS v Praze se zatím pro malý zájem odkládá na zimu 1967/68.

Seminář o problematice regionální meteorologie a klimatologie bude ve dnech 17.-19.X. 1967 v Nízkých Tatrách v Demänovské doline. Při této příležitosti v rámci oslav Velké říjnové socialistické revoluce přednese prof.Konček referát o spolupráci sovětských meteorologů s našimi.

Bylo jednáno o právech a povinnostech poboček ve vztahu k hlavnímu výboru. Pořádání přednášek, seminářů a pod. přísluší pobočkám; hlavní výbor má úkol řídicí práci společnosti a koordinování činnosti poboček.

Nové vzory stanov společností ČSAV (SAV)

Komise pro organizaci vědeckých společností ČSAV poslala ČSMS vzor nového organizačního řádu pro vědecké společnosti ČSAV, které se nově zakládají, nebo které chtějí měnit své stanovy.

Jelikož byl dodán pouze 1 výtisk, byl tento poslán do Bratislavy s tím, aby po prostudování byl zaslán pobočkám v Brně, Hradci Král. a v Praze. Jelikož dosud všichni přítomní nebyli s tímto návrhem seznámeni, není možnost podat k němu ve stanovené lhůtě připomínky. HV-ČSMS zastává názor, že by vhodnou úpravou dosavadních stanov bylo možno podpořit práci Společnosti. Předpokladem však je, aby členové měli dostatek času a mohli s rozmyslem a uvážením stanovy prodiskutovat. Krátká lhůta daná ČSMS nadřízenými orgány ČSAV naprosto takovou uváženou revisi stanov nedovcluje. Žádáme proto, aby bylo připomínkové řízení k návrhu nových stanov prodlouženo do konce t.r.

Rozesílání Sborníku z meteorologické konference v Liblicích

Jako prvé byly vyexpedovány autorské výtisky Sborníku. Nyní budou postupně rozesílány Sborníky všem účastníkům této konference.

Návrh na čestného člena Meteorologické společnosti NDR.

Přítomní byli seznámeni z obsahem dopisu dr.Madeho, ve kterém je žádost o návrh na čestného člena Německé meteorologické společnosti NDR z řad členů ČSMS. Uvažován je buď prof. A.Gregor neb prof.M.Konček. Hlav.výbor ČSMS se po obsírné diskusi rozhodl doporučit oba jmenované, protože oba si tuto poctu z hlediska uváděných kritérií zaslouží a i vzhledem k tomu, že ČSMS uvažuje o volbě dalšího čestného člena z řad meteorologů NDR.

V prvé polovině května přednášel v Praze, Brně a Bratislavě dr. Christian Hänsel z lipské university na téma :

Empirische Ergebnisse über die advektiven und adiabatischen Anteile an den lokalen Temperaturänderungen der freien Atmosphäre

Temperaturadvektion und Vertikalbewegungen im Mechanismus der Luftdruckänderungen .

Tyto přednášky byly hodnoceny kladně, jako velmi dobře připravené. Škoda jen, že účast v Praze byla minimální.

Při této příležitosti je dáno HV-ČSMS v úvahu, koho ze zahraničních hostů zvát, aby účast na přednášce byla dostatečná.

Po obsáhlé diskusi, kde bylo doporučováno, aby zahraniční host poslal předem sylabus přednášky, aby mohl být zajištěn tlumočník, aby návštěva byla oznámena v dostatečném časovém odstupu a pod. bylo dohodnuto pro II. pololetí 1967 pozvat :

dr. Scherhaga - pro Prahu, Brno, Bratislavu

prof.dr.K. Hinkelmann - pro Prahu

dr. Godeva - pro Prahu, Brno, Bratislavu

Pro příští rok navrhuje prof.Konček prozvat prof.Kondratěva, který by byl hostem SAV. Jeho přednáška bude zajisté zajímat i astronomy.

Dr Pícha tlumočí přání členů pobočky Hradec Král. pozvat k přednášce dr Chorghuaye z Gruzie.

HV-ČSMS je toho názoru, že návštěvy přednášek i když tematikou úzce nesouvisí s vlastním pracovním zaměřením, jsou morální povinností členů ČSMS, tím více funkcionářů.

Dr Hrubeš seznámil přítomné s návrhem rozpočtu na r. 1968, který je v podstatě stejný jako pro r. 1967.

Předseda pobočky Praha - dr. Škoda navrhuje zřídit v Praze (ve Františkánské zahradě) a v Bratislavě reprezentační meteorologický stánek pro informaci veřejnosti, kde by byla meteorologická budka, přístroje a denně vyřezována mapa. Byl by náhradou za nynější meteorolog. panel, který vzhledem k stavebním úpravám na Václavském náměstí se přestěhoval z Čedoku do Informační lázeňské služby v horní polovině Václavského nám. Náklady na zřízení takového stánku by podle předběžného rozpočtu činily cca 10.000 Kčs a náklady údržby by odpovídaly režii s meteorologickým panelem. Tyto meteorologické stánky jsou v zahraničí běžné.

HV-ČSMS dostal dotaz na polského meteorologa Wojciecha Jestrzebowského.

Zná-li někdo z členů ČSMS jmenovaného, prosíme o jeho zprávu na adresu sekretariátu.

Dr Hrubeš předkládá HV-ČSMS zprávu o provedené revizi účetních dokladů za r. 1966 : Doklady byly prohlédnuty a porovnány se záznamy v účetní knize. Účtování a úprava dokladů jsou prováděny správně. Při kontrole cestovních účtů bylo zjištěno, že ve 3 případech bylo účtováno stravné ve výši Kčs 20.- místo Kčs 14.-. Částka ve výši Kčs 18.- se předpisuje s dr. Bayerovi k vrácení.
Revisi provedli revisori ČSMS - dr. Z. Gregor, dr. O. Šebek

Zprávy ze schůzky výboru Slovenskej meteorologickej spoločnosti 25.IV.1967.

1. Výbor prerokoval a spresnil program zahraničního hosta ČSMS dr.Hänsela počas jeho pobytu v Bratislave; sprievodcom hosta bude dr. Smolen

25.V.1967 prednesie odbornú prednášku pre členov SMS pro dr.Réthly z Budapešti

27.VI. 1967 dr. Tollner z Rakúska.

Přednáška dr Grassnicka - navrhovaný termín 17.VIII. výbor SMS považuje za nevhodný a navrhuje, aby přednáška byla přeložena na neskorší termín.

2. Na základe referátu s.doc.Šamaja a s. Briedoňa, oprava prístrojov pre meteorolog. múzeum nie je prijateľne vyriešená. Aj keď SAV jw ochotná na opravu prispieť 2000-3000 Kčs Hlavný výbor v Praze ďalšie príspevky nemože zaistiť a navrhuje žiadať príspevok od orgánov dotujúcich múzea. Toto riešenie je neuskutočniteľné, pretože doposiaľ nic sme muzeom. Výbor navrhuje, aby sa táto záležitosť znova prerokovala na HV-ČSMS v máji t.r.
3. K novým stanovám má výbor tieto pripomienky :
 - doporučuje, aby členmi ČSMS okrem vedeckých pracovníkov mohli byť aj odborní pracovníci meteorológie,
 - valné zhromaždenia by sa mali usporiadať len raz za 3 roky
 - text o zasahovaní spoločnosti do edičného plánu SAV je treba vypustiť.
4. Seminár o problémoch regionalnej meteorológie a klimatológie sa uskutoční v dňoch 17.-19.X.1967 na Mikulášskej chate v Demänovskej doline. Úvodný referát na seminári prednesie doc.dr.Peterka. K 50.výročiu VOSR prehovorí na seminári prof.Konček. Pozvánky na seminár budú zaslané zahraničným hostom do týchto krajín : do SSSR (Kijev) 1, do NDR(1) do Poľska (3) do Maďarska (1).

Zpráva o finančnom hospodárení ČSMS za r. 1966

Příjmy :	členské	2 405.-Kčs	Vydání :	mzdový fond	Kčs 3 600.-
	ostat.příjmy	7,85 "		odměny za práce	" 4 255.-
	dotace ČSAV	13 500.- "		cestovné	" 2 956,50
				materiál.výdaje	" 345,60
				práce a služby	" 786,10
				finanč.náklady	" 360.-
				zálohy u poboček	" 621,75
		15 912,85 Kčs			Kčs 12924,95
				nečerpano -přebytek	2987,90
					Kčs 15912,85

Rozvaha k 31.XII.1966 :

Aktiva :	pokladna	53,50 Kčs	Pasiva :		
	stát. spořitelna	13 688,62 "		Kmenové jmění	3 813,95 Kčs
	zálohy	621,75 "		Cizí peníze x/	10 940,67 "
	inventář	390,75 "			
		14 754,62 Kčs			14 754,62 Kčs

x/ Cizí peníze tj. peníze deponované na Sborník z Libl. konference

Účetní doklady, jakož i uzávěrka byla kontrolována revisory ČSMS a shledány správnými.

Zpráva o činnosti Čs. meteorologické společnosti za rok 1966.

Společnost se zaměřila na tyto hlavní úkoly :

1. pořádání odborných seminářů, na nichž se prodiskutují sporné otázky v okruhu československých odborníků, kteří se příslušným problémem zabývají. Uskutečnily se 3 takové semináře, které organizovala pobočka Praha. Ukázalo se, že takovéto semináře podstatně lépe umožňují skutečně efektivní výměnu názorů mezi odborníky z celé republiky, než jednotlivé přednášky.
2. Příprava vydání "Slovníku meteorologického názvosloví". Organizace těchto prací se ujala pobočka ČSMS v Brně.
3. Shromažďování materiálů pro "Meteorologické museum". Tyto práce organizuje Slovenská meteorologická společnost při ČAV v Bratislavě.
Na všech těchto akcích se však podílejí meteorologové z celé republiky.
4. Propagační činnost: otevření stálé hlídky počasí ve výklad.skříní Čedoku na Václavském náměstí, organizování zájmových přednášek pro vinaře, zemědělce, učitele a reprezentanty jachtingu.
5. Odborné přednášky v pobočkách na nichž se podílejí jak místní meteorologové, tak i hosté z ostatních měst republiky i ze zahraničí.

Zpráva o činnosti pražské pobočky ČSMS za r. 1966 .

Semináře :

Ve dnech 15. - 17.II. 1966 byl uspořádán v přednáškové síni Synoptické a letecké služby v Komořanech seminář o krátkodobé předpovědi počasí, kterého se zúčastnilo po všechny 3 dny 96 meteorologů. Bylo předneseno 22 referátů z oboru synoptické a dynamické meteorologie. K těmto referátům bylo 216 diskusních připomínek. Výbor pražské pobočky zajistil u redakční rady Meteorologických zpráv publikaci těchto referátů. Uvedenému semináři bylo věnováno dvojčíslo 3-4/1966 .

27.září 1966 byl opět v přednáškové síni SaLS v Komořanech uspořádán jednodenní seminář o typizaci počasí . Semináře se zúčastnilo 53 meteorologů z celé republiky a to jak synoptiků tak i klimatologů. Zvláště potěšitelná byla účast slovenských kolegů.

Seminář nebyl uveden žádnou přednáškou, nýbrž měl zcela diskusní charakter. Z celkového počtu 86 diskusních vystoupení bylo zřejmé, že většina účastníků pochopila záměr pražské pobočky - vyjádřit totiž osobní stanovisko k problematice typizace povětrnostních situací, jejich použitelnosti jak pro klimatologické práce, tak především pro upřesnění předpovědi počasí.

Ve dne 22. a 23. listopadu 1966 uspořádala pražská pobočka v Emausích seminář typizace a klasifikace v meteorologii a bioklimatologii. První den byly referáty dr K.Bayera,CSc - Klasifikace klimatu a dr Reina F.,CSc - Problematika makro-mezo a mikroklimatologie. Odpoledne vystoupilo ještě 5 referujících, kteří měli připravené referáty. Druhý den byl plně věnován přednášce P.Dzerzejevského, který se věnoval problematice dlouhodobého kolísání klimatu. Celkem se semináře zúčastnilo první den 82 a druhý den 76 členů jak meteorologické, tak bioklimatologické společnosti.

Přednášková činnost :

V jarním cyklu byly uspořádány 3 přednášky. V zimním cyklu pak přednášky : 10.srpna v posluchárně MFF přednášel prof.F.Möller z NSR, 15.prosince Ing. M.Novotný na téma : Světová služba počasí (WWW) před 5.kongresem WMO.

Propagační činnost :

20.července 1966 otevřela pražská pobočka ČSMS stálou hlídku počasí ve výkladní skříni Čedoku na Václavském nám. Každý den kromě nedělí a svátků jsou ve výkladě měněny synoptické mapy Evropy, ČSSR. Dále je denně uváděno počasí v hlavních rekreačních místech jak ČSSR tak celé Evropy. Spolu s předpovědí "na dnes večer, zítra a pozítří" jsou pro zajímavost uváděny odchylky teploty od dlouholetého normálu v Praze. Pro větší atraktivnost byl nahrazen prebaratic fotografiami z amerických meteorologických družic.

Zpráva o činnosti pobočky ČSMS v Brně za r. 1966.

Těžiště práce bylo v pořádání odborných a vědeckých přednášek, v zajišťování oslav Mezinárodního dne meteorologie a v náboru nových členů společnosti.

Byly uskutečněny dvě přednášky zahraničních hostů a to :

dr J. Szakály (Budapešť) : Výsledky výzkumu vlivu podnebí na fyziologii rostlin

dr R.Zawadil (Víděň) : Meteorologie ve službách veřejnosti.

Dále byly uskutečněny 3 přednášky členů společnosti a to :

p.fyz.Z. Táborský : Srovnání různých metod předpovědi bouřek

p.geogr. E.Quitt,CSc: Metody mezoklimatologických mapování

p.fyz. V. Čejka : Zkušenosti s provozem automatické meteorologické stanice M.36

Dále byla uskutečněna jedna přednáška hosta z pobočky ČSMS Hradec Králové

Dr J. Pícha : Měření ozonu a jejich meteorologické aplikace.

Celkem bylo uskutečněno 6 přednášek, kterých se zúčastnilo 154 posluchačů.

Akcí pro širší veřejnost byla oslava Mezinárodního dne meteorologie.

Festivalu meteorologických filmů se zúčastnilo 90 osob. Škoda je, že nebyly k dispozici atraktivnější filmy např. filmy Světové meteorologické organizace.

Zpráva o činnosti pobočky ČSMS v Hradci Králové.

Pobočka měla k 31.XII.1966 17 členů. Během roku 1966 se konaly 4 členské schůze s odbornými přednáškami, z nichž 2 přednesli zahraniční odborníci. Převážná činnost pobočky byla zaměřena na vzájemnou informovanost členů o odborných pracích prováděných na pracovištích Ústavu fyziky atmosféry ČSAV a na Observatoři Hydrometeorologického ústavu v Hradci Králové.

Hodnotenie činnosti Slovenskej meteorologickej spoločnosti pri SAV v Bratislave za r. 1966.

Počet členov k 31.XII.1966 ... 71

acidovaný stav	91
Z toho v priebehu roka zemreli	2
Pre sústavne neplatenie príspevkov a pasivitu vylúčení	10
Skutočný stav	79

Počet prednášok : Zahraniční hostia (SSSR, MLD, NDR, NSR, Rakúsko)...6
- odborné - členov ČSMS8
- zájmové - pre vinohradníkov, poľnohospodárov,
učiteľov a pre reprezentantov
jachtingu5
spolu 19
s priemernou účasťou 35 členů .

Exkurzie : Organizačné zabezpečovanie exkurzií žiakov a študentov stredných škôl na meteorologické pracoviská. Počet exkurzií 15, priemerná účasť 25

Iné akcie : a. Činnosť komisie pre historické zbierky - Uskutečnenie okružnej zberovej cesty ; evidencia a spracovanie obdržaných pamiat.predmetov ; propagácia zberu
b. Organizácia priprav osláv svetového dňa meteorológie - účasť cca 120 :

Rámcový plán činnosti ČSMS na rok 1967 :

1. Pokračovanie odborných prednášok, prípadne seminárov v pobočkách
2. Pokračovanie prací na meteorologickom terminologickom slovníku
3. Shromažďovanie materiálu a príprava instalácie meteorologického múzea v Bratislave
4. Provoz meteorologické výlohy v Praze a ďalších propagačných meteorologických zariadení v pobočkách
5. Propagácia meteorológie v tisku, príp. rozhlase
6. Spolupráca s meteorologickými spoločnosťami MLR, NDR, PLR a Jugoslávie
7. Oslavy Svetového meteorologického dňa

-.-

Oznámení pro členy :

K tomuto číslu Věstníku je přiložena složenka, kterou lask. použijte k vyrovnaní členského příspěvku. Prosíme Vás o splnění Vaší základní členské povinnosti pokud možno brzy.

Změna. telef.číslo : hospodář ČSMS dr. Hrubeš má nyní telef. číslo :
Praha - 321337 adr.: Ing Dr Pavel Hrubeš,
Praha 6 - Komornická 31

S e m i n á r
o problémoch regionálnej meteorológie a klimatológie

Riešením otázok regionálnej klimatológie sa u nás zaoberá celý rad pracovníkov. Považujeme za potrebné prejednať problémy, výsledky, náplň i zameranie výskumu na spoločnom seminári venovanom uvedenej problematike.

Seminár plánujeme uskutočniť v dňoch 17.X. - 19.X. 1967 v Demänovskej doline Jasná pod Chopkom (Mikulášska chata). Do programu seminára je zahrnutá návšteva meteorologického observatória na Chopku (v príp. nepriazne počasia, Jaskyne slobody).

Záväznú prihlášku s uvedením témy referátu zašlite najneskôr do konca mája a tézy referátov do 1.IX. 1967 na adresu Slovenskej meteorologickej spoločnosti, Bratislava, Trnavská 1.

Zaradenie referátu do programu Vám včas oznámi prípravný výbor. Všetky výlohy spojené s účasťou semináru hradí vysielajúce pracovisko resp. účastník. Účasť na seminári predpokladá zaplatenie konferenčného poplatku v sume 70,00 Kčs, ako úhrada 1. výtlačku Sborníka referátov, organizačných výdavkov a spoločnej večere.

Doc.RNDR F.Šamaj,CSc

za prípravný výbor